

Pesta 18/30 martiu.

Va eși dominec'a. | Redact. : strad'a lui Leopoldu nr. 32.

Nr. 11.

Anulu IX, — 1873.

Pretiuu pe anu 10 fl., pentru Roman'a 2 galbeni.

„Revist'a Contimporana.“

O publicatiune literaria de 'nalta importantia s'a ivitu de curendu in literatur'a n'ost'ra.

O revista pentru litere, arti si sciintie.

Ea, se numesce „Revist'a Contimporana“, si va aparé la Bucuresci in f'ia-care luna odata.

Redactorulu?

Acésta revista n'are redactoru — numitu. „N'avemu redactoru, nici redactori, — scrié unulu dintre colaboratorii ei, dlu Pantazi Ghica, in „Romanulu“, — suntemu o republica de ómeni de litere, grupati in acel'a-si scopu: „respandirea literiloru si a sciintieloru.“ Unu omu s'a devotatu binelui comunu, Petre Gradisteanu. Elu face cea d'antâiu misa de fonduri, elu inaintéza cheltuielile: déca le vomu scóte, bine; déca nu, remane dinsulu cu banii din punga afara. Negresítu, cà se voru gasí intre noi ómeni discreti si onesti, cari sè nu-lu lase in paguba, dar acést'a este partea aleatória a lucrului: cestiunea este, cà e o lucrare de devotamentu si de abnegatiune, ca tóte lucràrile literarie si sciintifice in tiér'a n'ost'ra. — Avemu unu administratoru, totu pe Petre Gradisteanu; elu este colaboratoru, redactoru, banchieru si administratoru. Politic'a militanta, politic'a de partite, de lupta, de vrajba, de gâlcéva, este cu deseversire gonita, si n'o primimtu intre noi in nici o scriere.“

E bine, n'ou'a revista n'are redactoru numitu; ea se póte inse mandri cu colaboratori eminenti, de primulu rangu in literatur'a n'ost'ra.

Indata in brosiur'a prjma si-au datu concursulu loru dnii: V. A. Urechia, V. Alesandri, G. Sionu, G. Schina, G. Cretieanu, Dr. Rómnicéanu, M. Zamfirescu, S. C. Michailescu, Pantazi Ghica, — cu opurile inregistrate in rubric'a n'ost'ra „literatura“ din nrulu trecut, dintre cari reproducemu in nrulu presinte poesí'a dlui Alesandri.

Astu-felu apoi n'ou'a intreprindere literaria de siguru va contribuí multu la „respandirea literiloru si a sciintieloru.“

Care Romanu sè n'o salute dara cu bucurí'a?

Importanti'a „revisteloru“ e mare in orice literatura. Ele au unu rolu fórté ponderosu in marea opera a civilizatiunii si culturei nationale. Apendu mai a rare-ori decátu diurne, ele au timpulu fisicu, d'a poté stá totude-una la innaltímea unui organu literariu. — Astu-felu ele potu cu mai multu succesu sè conduca, sè controleze, sè desvólte, sè curatiésca gustulu literariu.

Aceste reviste de comunu si-escrita inriurirea in dóue moduri: prin producere propria, si prin critica. Pe de o parte ele publica lucràri de modelu, — éra de alt'a prin critica seriósã

coregu pornirile gresite si tindu a introduce o directiune mai salutaria.

Tóte natiunile mai culte au asemenea reviste. Si noi Romanii amu avutu deja dóue: „Revist'a Carpatiloru“, redactata de G. Sionu, si „Revist'a Romana“ de sub redactiunea lui Alesandru Odobescu; acést'a din urma s'a si urcatu la innaltimea unei reviste moderne. Dorerer inse, cà si acést'a si aceea au trebuitu sè incete din caus'a indiferentismului traditiunalu la publiculu nostru cetitoriu.

Dorimu ca „Revist'a Contimporana“ sè ffa mai norocósa decâtu sororile ei repausate!

Incátu pentru cuprinsulu brosiurei prime, numai o observatiune ni permitemu. In ea vedemu represintata numai un'a parte a revisiteloru de acestu genu, partea productiva; a dóu'a inse, adeca partea criticatória lipsesce cu deseversire.

In interesulu literaturéi nóstre dorimu, ca in brosiurele víitorie sè vedemu represintatu si acestu ramu literariu, fara care nici o literatura nu póte inaintá, si fara care colaboratorii acesteí reviste nu voru poté realisá deplinu programulu loru: „respandirea literiloru si a sciintieloru.“

Iosifu Vulcanu.

O séra de érna.

erdelele-su lasate si lampele aprinse,
In soba arde foculu, tovarasiu mangaiosiu,
Si cadrele-aurite, ce de paretu sunt prinse,
Sub palid'a lumina aparu misteriosu.

Afara plóua, ninge, afara-i vijelia
Si crivetiulu alérga pe campulu innegritu;
Ér eu, retrasu in pace, aseptu din ceriu sè vie
O dña dragalasia cu glasulu auritu.

Pe jetiu-mi langa mésa, avendu condeiu 'n mana
Candu scriu o strofa dulce pe care-o prindu din
sboru;

Candu ochiu-mi intelnesc si-admira o cadina,
Ce 'n cadrulu ei se 'n tinde alene pe covoru.

Frumósa, alba, juna, cu formele rotunde,
Cu pulp'a marmuria, cu sinulu dulce valu;
Ea pare Zea Venus candu a esitu din unde
Ca sè arate lumii frumosulu idealu.

Alature apare unu campu de aspra lupta,
Petatu cu sange negru, acoperitu cu morti.
Unu june 'n flórea vietii stringéndu o spada rupta
Tintesce ochju-i vestedu pe-a Vecinicieí portu.

Apoi a mea privire prin casa ratacinda
Cu jale se opresce pe unu orasiu tacutu,
Venet'a, regina cè 'n mare se oglinda,
Far'a vedé pe frunte-i splendórea din trecutu.

O lacrima... dar éta plutindu pe-a marei spume
O sprintena corveta, unu repede-alcyonu;
Si éta colo 'n ceriuri pribegile din lumu,
Cucórele in síruri sborandu spre orizonu.

O! farmecu, dulce farmecu, a vietii caletória,
Profunda nostalgia de linu, albastru ceriu!
Doru gingasiu de lumina, amoru de dulce sóre,
Voi mē rapiti candu vine in tíera asprulu geru!...

Afara ninge, plóua, si aprig'a furtuna,
Prin négr'a 'ntunecime respande reci fiori,
Er eu visezu de plaiuri pe care alb'a luna
Revarsa-unu valu de auru ce scurge printre fiori.

Vedu insule frumóse si mari necunoscutu,
Si splendide orasie si lacuri de smaraldu,
Si cete de selbatici prin codri desi perdate
Si dñe voluptóse ce intr' amurgu se scaldu.

Prin fumulu tigaretei naltandu-sè 'n spirale
Vedu eroi care lupta pe campulu de onoru;
Si 'n tainice saraiuri minuni orientale,
Ce sufletulu ingana cu visuri de amoru.

Apoi inchipuirea si-stringe-a sa aripa;
Tablourile tóte se stergu, disparu incetu,
Si mii de suvinire mē 'mpresoru intr'o clipa,
In faci'a unui dulce si dragalasiu potretu.

Atunci inim'a-mi sbóra la raiulu vietii mele,
La timpulu multu ferice in care-am suferitu;
Si-atunci paduri si lacuri, si mari, si fiori si stelu,
Intóna pentru mine unu imnu nemarginitu!..

Asié 'n singuratate pe candu afara ninge,
Gandirea mea se primbla pe mandri curcubei,
Pana ce focu 'n soba, si lamp'a 'n globu se stinge,
Si catielusiu-mi salta de pe genuchii mei.

Mircesci.

V. Alesandri.

Emilia Galotti.

Drama in 5 acte de G. E. Lessing. —

(Urmare.)

Conti.

Mi-vine mai sè credu, principe, cà pe langa arte voiesci a remunerá inca si altuceva.

Principele..

Oh, artistu jalusu! Nici decum! Audi, Conti, câtu vei voí. (Conti ese.)

SCEN'A V.

Principele.

Câtu va voí elu! (Catra portretu.) Pe tine te posedu pentru acelu pretiu, inca pré ieftinu. Ah! frumósa opera de arte, este adeveratu cà te posedu? Cine te va posede óre pe tine inca si mai frumosu capu d'opera alu naturei! Ce vei cere pentru elu, onesta mama! Pretinde! Mai bucurosu te-asiu cumperá, farmecatória, de la tine insa-ti! Acestu ochiu, plinu de grãtia si modestia! Acésta gura! si candu se intre-deschide pentru de a vorbí! candu suride ea! Acésta gura! Audu venindu. Sum inca pré jalusu de tine. (Intorcêndu portretulu spre parete.) Va fi Marinelli. De nu asiu fi dísu sè-lu chiamo! Ce diminétia nu asiu avé!

SCEN'A VI.

Marinelli, Principele.

Marinelli.

Altétia, me vei scusá. Nu eram pregatitu pentru unu ordinu atâtu de timpuriu.

Principele.

Capetasem gustu sè iesu la preambulare. Diminétia erá atâtu de frumósa. Dara acuma a trecutu si am pierdutu placerea. (Dupa o mica pausa.) Ce este nou, Marinelli?

Marinelli.

Pe câtu scíu eu, nimica de importantia. Comites'a Orsina s'a intorsu eri in cetate.

Principele.

Aicea zace deja salutarea ei de diminétia. (Aretandu spre scrisórea ei.) Séu cà va fi altuceva! Nu sum de locu curiosu sè o scíu. Ai vorbitu cu dins'a?

Marinelli.

Din nefericire nu-i sum eu óre confidentulu ei? Inse déca me voiu mai face éra-si alu vre-unéi dame, careia i va trece prin minte sè Te iubésca cu tóta seriozitatea: atunci — —

Principele.

Nu te jurá, Marinelli!

Marinelli.

Da? Intr'adeveru, principe? S'ar puté totu-si intemplá? Oh, apoi atuncea comites'a póte nu este pré injusta.

Principele.

De siguru, fórte injusta! Insotírea mea cu principes'a de Massa, ce este aprópe, pretinde categoricu, ca sè intrerupu ori ce relatiuni de astu-feliu de natura.

Marinelli.

Déca ar fi numai acést'a: atuncea se pré intielege, cà Orsina ar trebú sè se supuie sórtei sale, tocmai ca si principele la a sa.

Principele.

Ce nediscutabilu este mai aspra ca a ei. Anim'a mea devine victim'a unui miserabilu interesu de statu. Pe a sa nu are decâtu sè si-o retraga, — nu inse sè si-o vindia fara voi'a sa.

Marinelli.

Sè si-o retraga? Pentru ce sè si-o retraga? intréba comites'a: déca aceea nu este nimica alt'a decâtu o consórté, pe care nu i-o impune amorulu, ci politic'a? Langa o astu-feliu de consórté amant'a inca totu-si mai vede loculu seu. Ea nu se teme a fi sacrificata unei astu-feliu de consórté, ci — —

Principele.

Unei nóue amante. E bine? E bine, Marinelli, nu cumva ai voí sè me numesci culpabilu pentru acést'a?

Marinelli.

Eu? Oh! Principele meu, te rogu nu me confundá nici decum cu aceea nebuna, pentru a carei cauza pledezu — numai din compatimire. Fiindu cà ieri intr'adeveru m'a emotionatu intr'unu modu fórte straniu. Ea nu voiá sè vorbésca nici decum cu dta despre caus'a ei. Inse în mijloculu conversatiunii celei mai indiferente i scapà una dupa alta, câte-o frasa, câte-o alusiune, ce tradá turmentat'a ei anima. Cu fati'a cea mai vióia vorbiá despre lucrurile cele mai melancolice si éra-si cu fati'a cea mai trista bufoneriele cele mai ridiculóse. Si a luatú refugiulu la carti, si me temu, cà ele i voru da restulu.

Principele.

Totu asié, precum ele i-au datú sermanei sale ratiuni si prim'a lovitura. Inse eu credu, Marinelli, cà nu te vei serví de aceea ce cu deosebire m'a respinsu, pentru ca sè me intorci éra-si la ea. Déca ea va devení nebuna din amoru, apoi mai curendu séu mai tardfiu ea ar

fi nebunitu si fara de amoru. Dara acuma destulu despre dins'a. Sè vorbimu despre altuceva! Nu se intempla chiaru nimica in cetate?

Marinelli.

Mai numai atâtu, câtu nimica. Fiindu că cununi'a comitelui Appiani, ce se va realisá asta-di, nu este cu multu mai multu decâtu nimica.

Principele.

A comitelui Appiani? si cu cine? Pana asta-di nici nu am auditu nimica, că elu ar fi fidantiatu.

Marinelli.

Lucrulu a fostu pazitu cu mare secretu. Nici nu merita a se face multa vorba de elu. Vei ride, principe. Inse astu-feliu li se intempla sentimentaliloru. Amorul le jóca totu-de-una farsele cele mai neplacute. O copila fara avere, fara rang, a sciutu sè-lu prindia in cursele sale, cu putîna larva: inse cu multa pompa de virtute si simtimentu, ingeniositate si ce mai sciu eu?

Principele.

Eu credu, că acela, caruia i este permis a fi captivatu asié fara nici o considerare, prin impresiunea ce o exercita a supra-i inocenti'a si frumseti'a — merita a fi mai multu invidiatu decâtu batjocorit. Si cum se numesce aceea fericita? Fiindu că cu tóte aceste Appiani este — sciu bine că nu-lu poti suferi, totu atâtu de putînu ca si elu pe dta — unu june demnu, unu barbatu frumosu, bogatu si plinu de onóre. Eu asiu fi doritu pré multu sè mi-lu pociu deoblegá. Voiu mai meditá a supra acésta.

Marinelli.

Numai sè nu fia cam pré tardu. Fiindu că dupa cum am auditu, planulu seu nu este nici decum de a-si face carier'a sa la curte. — Elu are de gându sè se retraga cu socl'a sa in vâile sale din Piemont: pentru ca sè venese ciute pe alpi si sè dreseze la marmote. Ce ar si puté face mai bine? Aicea si asié nu are ce cautá in urm'a mesaliantiei, ce o a incheiatu. Cerculu familielor nobile de acf inainte va fi inchisu pentru elu.

Principele.

Incetéza cu familieie vóstre, in cari domnesce ceremonialulu, afectatiunea, uritulu si nu arare-ori si indigenti'a! Dara numesce-mi-o in fine pe aceea, careia elu i aduce acestu sacrificiu mare.

Marinelli.

Este o asié numita Emilia Galotti.

Principele.

Ce ai disu, Marinelli? O asié numita —

Marinelli.

Emilia Galotti.

Principele.

Emilia Galotti? Este imposibilu.

Marinelli.

Siguramente, Altetia Ta.

Principele.

Nu, dicu eu, acést'a este imposibilu, acést'a nu póte sè fia posibilu. Dta te insieli in nume. Famili'a Galottiloru este mare. O Galotti póte sè fia; inse nu Emilia Galotti, nu Emilia!

Marinelli.

Emilia — Emilia Galotti!

Principele.

Apoi trebue, că mai esiste una, care pórtambele aceste nume. Dta si asié ai disu, că o asié numita Emilia Galotti — o asié numita. Despre cea adeverata numai unu nebunu ar fi capabilu sè vorbéscu astu-feliu.

Marinelli.

Alteti'a Ta esti cu totulu iritatu. Cunosci póte pe acésta Emilia?

Principele.

Eu am de a intrebá. Marinelli, nu dta. Emilia Galotti? Fii c'a colonelului Galotti, de la Sabionetta?

Marinelli.

Tocmai aceea.

Principele.

Care locuiesce aicea in Guastalla cu mam'a ei?

Marinelli.

Tocmai aceea.

Principele.

Nu departe de biseric'a Tuturoru-Santiloru?

Marinelli.

Tocmai aceea.

Principele.

Cu unu cuventu — (sarindu spre portretu si imanandu-lu lui Marinelli.) Privesce! Acést'a? Acésta Emilia Galotti? Mai repetéza inca odata afurisitu-ti „tocmai aceea“ si apoi infige-mi stiletulu in anima!

Marinelli.

Tomai aceea.

Principele.

Caléule! Acést'a? Acésta Emilia Galotti va deveni asta-di —

Marinelli.

Comites'a Appiani! (Acf principele smulge portretulu din man'a lui Marinelli si lu-a-

Amadeo, ex-regele Spaniei.

runca la o parte.) Cununf'a va avé locu in linnisce la vil'a tatalui ei, langa Sabionetta. Catra amiédi mam'a si fic'a, comitele si póte inca câti-va amici, voru plecá intr'acolo.

Principele, (care plinu de desperare se arunca intr'unu fotoliu.)

Astu-feliu dara sum pierdutu! Asié nu mai voiescu sè traiescu!

Marinelli.

Dara ce-Ti lipsesce, Altetia?

Principele, (sarindu spre elu.)

Tradatoriule! ce-mi lipsesce? E bine, eu o iubescu, o adoru. Afla acésta! ce de multu trebuiá sè o sciti voi, toti aceea, carora voru fi placutu mai bine sè me vedeti purtandu eternu infamele catene ale Orsinei nebune! Numai aceea, cà dta, Marinelli, care m'ai asiguratú atâtu de desu de sincer'a dtale amicitia. Oh, unu principe nu are nici unu amicu! nu póte sè aiba nici unu amicu! cà dta, dteu tocmai dta, mi-ai pututu ascunde, pana in momentulu actualu, intr'unu modu atâtu de nelealu, atâtu de malitîosu, pericolulu ce mi-amenintiá amurulu: déca ti-voiu iertá vre-odata acésta, apoi sè nu-mi se ierte nici unulu din pecatele mele!

Marinelli.

Abié potiu aflá cuvinte, principe, déca mi-ai si lasá timpú pentru acésta — de a-Ti esprimá uimirea mea. Iubesci pe Emilia Galotti? Juramentu pentru juramentu: Déca eu am sciutu numai câtu de putînu despre acestu amoru, déca am presupusu câtu negru sub unghie: apoi sè se lapede de mine toti angerii si toti santii din ceriu! Tocmai acésta voiam sè juru in sufletulu Orsinei. Prepusulu ei retacesce cu totulu pe alta urma.

Principele.

Déca este asié, apoi iérta-me, Marinelli; (aruncandu-i-se in bratie) si me compatimesce.

Marinelli.

E bine, principe! Recunosci acuma in fine fructulu rezervéi dtale! „Principii nu au nici unu amicu! nu potú avé nici unu amicu!“ Si caus'a pentru ce este astu-feliu? Pentru cà nu voiescu sè aiba nici unulu. Asta-di ne onoreza cu confidinti'a loru, ne comunica dorintiele loru intregu: si mane le devenimu éra-si atâtu de straini, ca si candu nu ar fi schimbatu nici unu cuventu cu noi.

Principele.

Ah, Marinelli, eu ti-asíu fi pututu concrede aceea, ce eu insu-mi abié voiam sè mi-o concredu?

Marinelli.

Si ce cu atâtu mai putînu i-ai concrediutu autórei turmenteloru dtale?

Principele.

Dinsei? Tóte incercárilé de a-i puté vorbí pentru a dóu'a óra a fostu insedarú.

Marinelli.

Si pentru prim'a óra —

Principele.

I-am vorbitu. Oh, mi-pierdu simtirile! Cum sè ti-o potiu istorisí pe largu? Dta me vedi o victima a valuriloru: ce me mai intrebú despre modulu cum am devenitu? Scapa-me déca poti si intréba dupa aceea.

Marinelli.

A te scapá? dara ce sè mai póte scapá in casulu acest'a? Aceea ce Alteti'a Ta ai intardiatu de a-i marturisí Emiliei Galotti, i-o vei marturisí comitesei Appiani. Marf'a, ce nu o poti cumperá din mana prim'a, o cumperi din man'a a dóu'a — si astu-feliu de marfuri nu arare-ori cu atâtu mai eftinu din man'a a dóu'a.

Principele.

Vorbesci seriosu, Marinelli, seriosu séu —

Marinelli.

Se intielege, cà cu atâtu si mai rele — —

Principele.

Devfi impertinentu!

Marinelli.

Si pe langa aceea comitele voiesce sè iésa cu ea din tíera. Da, astu-feliu trebue ca cineva sè cugete la altu ceva.

Principele.

La ce? Amabile, pré bunulu meu Marinelli, meditéza pentru mine. Ce ai face dta, déca te-ai aflá in positiunea mea?

Marinelli.

Mai antâiu de tóte asiú considerá o bagatela ca o bagatela, si apoi mi-asíu díce, cà nu voiescu sè fiu insedar, aceea ce sum, adeca — suveranu.

Principele.

Nu me lingusí prin o fortia, de care nu sciú cum asiú puté usá in casulu acest'a! Asta-di, díci dta? deja asta-di?

Marinelli.

De abié asta-di — are sè fia. Numai dupa fapte implinite este greu a consiliá pe cineva. (Dupa o scurta meditáre.) Voiesci sè-mi dai mana libera, principe? Voiesci sè aprobezi tóte acele, ce voiu intreprinde?

Principele.

Tóte, Marinelli, tóte, câte voru impededá acésta lovitura.

Marinelli.

Deci sè nu pierdemu timpulu. Sè nu remani in cetate. Pléca indata la castelulu dtale de la Dosalo. Drumulu catra Sabionetta trece pe acolo. Déca voi reusi a departá momentanu pe comitele, apoi credu — fara indoiéla; elu va cadé in acésta cursa. Ai de gându, Principe, a tramite unu ambasadoru la Massa in caus'a casatoréi dtale? — Lasa sè fia comitele acestu ambasadoru; cu aceea conditiune de a plecá inca asta-di. — Intielegi?

Principele.

Escelentu! Adu-lu numai afara la mine. Du-te, grabesce! Eu me aruncu indata in trăsura. (Marinelli ese.)

SCEN'A VII.

Principele.

Indata! indata? Unde a remasú? (cautandu portretulu.) Pe pamentu? acést'a a fostu pré multu! (ridicandu-lu.) Dara sè te privescu? ba nu, de ocamdata nu te voi mai priví. Pentru ce sè-mi infigu sagét'a si mai adancu in plaga? (lu-pune la o parte.) Am langezitu, am suspinatu destulu, mai multu decátu mi-erá permis: inse nu am facutu nimica! si din caus'a gingasiei neactivitáti pe acérá sè pierdu totu! Déca Marinelli nu va isbutí? Pentru ce si voiescu eu óre sè me incrediu singuru numai lui? Mi-aducu a minte, cà pe lá ór'a acésta (uitandu-se la césu.) Tocmai pe la ór'a acést'a piós'a copila erá indatinata sè asiste in tóte diminetile la misa in biseric'a Dominicaniloru. Ce ar fi, déca m'asiu incercá sè-i vorbescu acolo? Dara asta-di, asta-di in diu'a cununéi sale — asta-di anim'a ei se va ocupá de alte obiecte cu totul diferite de misa. Dara, cine scie? Este numai o preambulare. (Trage cloptielulu si pe candu aduna cu iutiéla câte-va din hartiele de pe mésa, intra camarierulu.) Dí se vía trasur'a! Inca nu a sositu nici unulu dintre consiliari?

Camarierulu.

Camillo Rota.

Principele.

Dí-i sè intre. (Camarieriulu ese.) Numai sè nu vré sè me retiena. De asta-data nu! De alta-data voi stá cu placere la serviciulu scrupulositátiloru sale. Aicea mai erá inca petitiunea unei Emilia Bruneschi. (Cautandu.) Éta-o! Dara amabil'a mea Bruneschi unde ti-este interpretatóri'a —

SCEN'A VIII.

Camillo Rota, cu hartíi in mana, Principele.

Principele.

Vino, Rota, vino numai. Éta aicea, ce am desigilatu asta-di. Putínu imbucuratori! Vei vedé dta insu-ti, ce este de facutu. Ia-le numai!

Camillo Rota.

Pré bine, Alteti'a Ta.

Principele.

Aicea mai este inca o petitiune a unei Emilia Galot... Bruneschi, voiam sè dfeu. Eu deja o am aprobatu subscriindu-o. Inse totu-si — lucrulu nu este o bagatela. Mai intardiá inca câtva cu espeditiunea ei. Séu nici unu momentu: cum vei voi.

Camillo Rota.

Nu cum voi vré eu, Altetia.

Principele.

Ce mai este inca? Ceva de scrisu?

Camillo Rota.

Ar mai fi inca de scrisu o sentintia de mórte.

Principele.

Pré bucurosu. Adu numai incóce! curendu.

Camillo Rota, (uimitu si privindu la principe cu ochii spariati.)

Am dtsu — o sentintia de mórte.

Principele.

Am audítu pré bine. Ar puté fi deja gata. Me grabescu.

Camillo Rota, (cautandu prin hartíile sale.

Mi se pare, cà o-am uitatu chiar a casa! Iérta-me, gratióse Principe. Mai póte inca sè remaia pana mane.

Principele.

Fia! Stringe-le numai la olalta: trebue sè me ducu. Mane, Rota, mai multe. (Ese.)

Camillo Rota, (scuturandu-si capulu, stringe hartíile si se duce.)

Pré bucurosu? O sentintia de mórte pré bucurosu. Nu i-o asiú fi datu sè o subscie in momentulu acesta si chiar sè fi fostu sentinti'a de mórte a asasinului unicului meu fiu. Pré bucurosu! pré bucurosu? Me sagéta pana in anima acestu cumplitu „pré bucurosu.“

(Finea actului antâiu.)

I. G. Baritiu.

S A L O N U.

Pies'a nouă a lui Sardou.

— „Andrea.“ —

În 17 martiu s'a reprezentat în teatrul „Gimnase“ din Paris o piesă nouă a multu iubitului Sardou, a carui piese se joacă cu succesu și în teatrele de la noi.

Acăsta se numesc „Andrea“, comedia în patru acte și siese tablouri.

Diariile de la Paris ni aduc relatări picante despre succesul ei. Nu va fi dora fara interesu a face unu micu estrasu.

Cuprinsul tuturor recensurilor în fondu e, că acăsta nouă piesă a lui Sardou nu este mai bună decât celelalte ale lui, dar nici mai rea.

*
Éta sujetul pe scurtu!

Comites'a Andrea are o rivală, care e o baletistă și se numesc domnișor'a Stella; dîns'a vré sè eliberze pe barbatul ei din farmecile acăsteia.

Comites'a reese în realizarea dorintei sale, căci închidîndu-si barbatul în cas'a nebunilor, i descăpta gelos'a.

Aice e tóta pies'a. Acestu scheletu secu inse e încarcatu cu carne, care consta din spirit, umor, finetia și freschetia.

Inse dora mai interesanta decât însa-si nou'a piesă, e istoria ei. Sè v'o povestesc pe scurtu și acăst'a.

În iuliu 1871 într'una din dîle Sardou primî o epistolă subsemnată „Miss Ethel“, dar fiindu că epistol'a eră scrisă englezesc, și dînsulu nu scie limb'a acăst'a, o aruncă în cor'a de hartî.

Festă căte-va dîle Sardou primî a dîu'a scrisore, totu cu acăsta subscriere.

Atunce elu chiamă pe unu amic alu seu, care scie englezesc, și acăst'a i esplică cuprinsul ambelor epistole.

Miss Ethel, o actriță americană de naltu talentu, vini a propune prin acele epistole lui Sardou, sè-i scrie o piesă, în care dîns'a sè debuteze în America.

Actriță ceru de la autoru o întrevedere, cu care ocaziune ea sè póta vorbi cu elu despre condițiunile contractului ce voru încheia.

Sardou i implini cererea, și a dîu'a dî elu avu ocaziune a vedé actriță'a americană, și a vorbi cu ea — prin mijlocirea unui dragomanu.

*
— Domnule Sardou, — dise actriță'a, — piesele dtale facu mare efectul la noi. Eu am jucat cu multu succesu în ele. Voi-vei dta a scrie o piesă a nume pentru mine, care sè remana proprietatea mea?

— Ast'a va atêrnă de la prețulu ce dta mi-vei oferî, — respuse Sardou.

— Spune dta sum'a.

— 50,000 de franci.

— E bine. Éta condițiunile mele: Opulu dtale

pentru tóta America e proprietatea mea; dreptul de reprezentare și de publicare în Franța remane alu dtale, — inse nu-lu vei poté întrebuintă, decâtu numai peste unu patrariu de anu dupa prim'a reprezentatiune din New-York.

— Primescu.

— Ai dora ceva gata?

— N'am decâtu scenariul unei comedii în patru acte. Titlul provisoriu eră „Arabela.“

— Noi vomu numi pies'a „Agnes“, pentru că și numele meu e acăst'a. Într'aceea numai atât'a dorescu, ca la finea piesei sè me lasi a mori.

— Dar acăst'a nu se potrivește în cadr'a piesei.

— Nu-mi pasa, eu — moru admirabilu.

Sardou n'avu încatrău. Elu promise a gata manuscriptul la anu pe o dî anumită, și Miss Ethel se departă.

Numai dupa departarea ei începî elu a medită despre acăsta aventura în adeveru americană.

*
În iuliu 1872 Miss Ethel se presintă de nou la poetulu. Ea primî manuscriptul, invetiă rolulu ei în trecerea sa pe mare pana la New-York, și în scurtu timpu începî cu trup'a sa repetitiunile, apoi pies'a se reprezentă cu succesu uriasu în mai multe orășe mari ale Americi. Numai la New-York s'a jucat de vr'o 300 de ori.

Va sè dîca în Americ'a s'a jucat mai de graba, decâtu la Paris.

*
Am uitatu sè spunu, că Sardou a scris pies'a acăst'a în timpu scurtu, căci în iuliu 1872, pe candu Miss Ethel veni sè-i cêra manuscriptul, elu — atunce însurat — se află chiar în lun'a de miere, candu nici de cum nu-lu lasă anim'a a-si parasî jun'a socia spre a se asedia la mēs'a de scrisu.

Dar elu eră deobligatu prin contractu, și astu-felu fu silitu a scrie pies'a.

O si scrise în 14 dîle.

*
Ca curiositate, sè scriu ceva și despre toaletele actrițelor, cari au jucat rolurile prime.

Comites'a a aparutu pe scena în aceste toalete:

Nr. 1. Haina de catifea sură, cu ghirlande de flori și cu puffuri de violele de Parma. În peru flori și violele. Pe pieptu unu stropu de diamantu în prețiu de 600 franci.

Nr. 2. Haina vînetă rotundă, cu masere albe; asemene palariă: toaleta „purée-de-masere.“

Nr. 3. Toaleta „cafea cu lapte“: haina castania, cu mantilul seu bunditia.

Nr. 4. Haina de demanetia din crepe de Chine rosa-rosia, cu volanturi mici din taffet.

Éra baletist'a fu astu-felu îmbracată: Haina scurta din atlasu galbenu de colorea paiului, cu volanturi de dantele negre suflete cu auru; spacelu albu cu nasturi (bumbi) aurii; bolero aurii și rosii ciresfu; în peru unu peptene mare înfrumsetiatu cu

brillante, pe care lu-acoperiá unu velu de dantele negre suflate cu auru si o rosa ciresia-rosia.

*
Va sè dica, piesele lui Sardou nu se potu jocá fara — toalete scumpe!

Josefu Vulcanu.

Amadeo, ex-regele Spaniei.

— *Portretulu pe pagin'a 125.* —

In nrulu presinte publicámu portretulu unui barbatu, care posede stim'a toturor celoru drepti.

Amadeo, fiulu lui Victoru Emauuiu, e demnu de renumele familiei sale; chiar si inimicii lui sunt siliti a recunósce cavalerismulu, iubirea de poporu si bunulu tactu alu ei.

Chiamatu la tronulu Spaniei, elu s'a inchinatu vointiei majoritatii, dar numai sub conditiunea, déca sceptrululu seu va produce incetarea infricosiateloru resbelele civile, cari de atátia ani sfasia sinulu acelei nefericite tieri.

Domnindu abié doi ani, elu se convinse cu durere, cá acésta sperantia a lui nu se póte realisá, — deci la 11 fauru a. c. abdicá la tronulu in numele seu si alu toturor urmatoriloru soi.

Raru evenimentu in viéti'a domnitoriloru, cari si déca sunt alungati de poporu, totu-si nu renuncia, ma facu proteste in fati'a lui.

E bine, Amadeo l'a facutu, si astu-felu tier'a fu salvata de unu resbelu eventualu, in care s'ar fi versatu sangele a mii si mii de ffi ai ei.

Elu a abdicatu, si s'a rentorsu in Italia, ca sè nu mai fia rege, ci unu cetatianu simplu alu patriei sale.

B o m b ó n e.

Erá o vijolia cumplita, pe candu o societate si-petrecea bine intr'o odaia.

De odata intrá unu glumeti, si díse:

— Fratiloru, asié ventu grozavu e p'afara, incátu acel'a mi-a suflatu patru cruceri dintr'unu — sieseru de argintu, ce-lu aveam in busunariu.

*
Totu acest'a povesti:

— Eri am sositu fórte obositu a casa, si voiam sè-mi acatiu gheroculu in cuieriu si sè me lungescu pe divanu. Dar ce patii! Eram asié de confusu, incátu me acatiai pe mine in cuieriu, si lungii gheroculu pe divanu.

*
Unu vaporu din Londra, strabatea 10 mile ale sale pe óra, candu de odata audi inainte acestu tîpetu:

— Unu omu in mare!

— Stop! — facú capitanulu.

Dupa aceea rentorcéandu-se catra comptabilulu bastimentului díse:

— A platitu caletori'a?

— Yes (da), — respunse cassierulu.

— *Pe drumu!* — strigá capitanulu.

Si bastimentulu si-urmá calea.

*
— Mama, adevoratu este, cá Alesandru este orfanu? — dicea George mamei sale.

— Da, dragulu meu copil.

— Oh! bietulu baiatu!

Si mam'a, plina de bucuria, sarutá pe George, fericita cá-i vede o anima atátu de buna.

Dara George adause:

— Ien gandesce, mama, déca n'are parinti, pe cine o sè mostenésca?

*
Unu tineru bogatu, frumosu, si destulu de amabilu, dara care are numai unu defectu, — este fórte gângavu, — incercá sè faca curte, dílele trecute, unei gentile acitrie:

— Ah! scumpulu meu, — i díse ea, — viéti'a-mi este pré scurta, ca sè am tîmpu a te ascultá.

OE E NOU?

* * (*Periculu pentru holtei!*) Nu ve spariati, — domniloru holtei, cá-ci pericolulu nu ve mai amenintia, elu a si trecutú dejá! In un'a din siedintiele din urma ale camerei deputatiloru Ungariei, unu deputatu a facutu propunerea, ca sè se impuna dári a supra holteiloru cari nu voru sè se însóre. Camer'a inse n'a primitu propunerea.

* * (*Viéti'a Ungariei*) in siedinti'a de la 19 martiu a desbatutu proiectulu despre timbru. Dlu Parteniu Cosma luandu cuventulu a combatutu proiectulu in generalu, — la desbaterea speciala inca si-a aredicatu graiulu, — dar in siedinti'a de la 20 majoritatea primii propunerea guvernului. In siedinti'a de la 21 s'a acordatu subventiune societátii privilegiate a vapóreloru pe Dunare, statorindu-se ca vapórele acelei societáti pe cátu tîmpu plutescu pe Dunarea unгурésca, sè pórté tricolorulu Ungariei.

* * (*Siedintiele camerei represintantiloru*) voru durá pana la 8 aprile, apoi intr'o dí óre-care cam dupa a 20-a — se voru amaná, insarcinandu-se presiedintele cu convocarea. Atunce camer'a se va aduná de nou, si in diu'a urmatoria se va deschide sesiunea noua, in care guvernulu va substerne bugetulu anulu 1874, — care se va si desbate pana 'n finea lui maiu.

* * (*Testamentulu lui Napoleonu III.*) in fine s'a publicatu. Avereá lui personala se urca la sum'a de 120,000 pundi sterlingi, — pe cari i lasá sociei sale. Principelului imperatescu nu-i lasá decátu — corón'a imperatésca.

* * (*Se sporescu jidovii in Austria!*) Datele statistice adeverescu, cá la anulu 1830 in Austria erau 355,000, — asta-di numerulu lor se urca la 820,000. Adeca totu alu 25-le omu e jidovu. Mai multi se afla in Galitia si in Bucovina. In Galitia totu alu diecele omu e jidovu.

— (*Unu englesu,*) cá-ci cine altulu ar avé pacienti'a, ne avendu altu-ceva de lucru, a numeratu la mai multi ómeni firele din perului capului si alu barbei. Astu-felu a aflatu, cá unu omu bine crescutu are 130,000 de peri in capu si 14,000 de fire in barba. — Cine nu crede, póte sè numere ca sè se convinga!

* * (*Tiarulu rusescu*.) precum se scrie din Petersburg, va plecă în 5 iunie c. n. la Berlin, acolo va remané două zile, și astu-felu la 10 iunie va sosi la Viena, a vedé espositiunea universală. În Viena elu va pătrece patru zile, și va plecă numai decătu spre Italia, spre a-si revedé soci'a, care — precum anuciaramu — se afla deja acolo.

Flamur'a lui Hymen.

✠ (*Archiducele Carolu Ludovicu*) si-a incredințiatu de soci'a pe principes'a Maria Teresia da Immaculada Conceigad Fernanda Eulalia Leopoldina Adehaida Isabella Charlotte Michaela Rafaela Gabriela Francisca de Assisi und de Paula Gonzoga Agnes Sofia Bartholomea dos Aujos — de Braganza. Mirés'a e de 17 ani, tatalu ei — principéle Miguel — a fostu siese ani regele Portugaliei; dinsulu a muritu la 1866. Ea siede cu mama-sa în Bavaria.

Biserica si scóla.

‡ (*Esamenele semestrale*) în institutul rom. or. pedagogico-preparandialu din Aradu s'au incheiatu la 27 febr. Apoi la 5 martiu s'a începutu semestrulu alu doile.

‡ (*Unu pedagogu modernu*.) În o fôia scolaria ultramontana ungurésca unu invetiatoriu magiaru si-desvólta principiile sale pedagogice, și declara în fine, că acele culminéza în cuventulu: „Bate-lu!“ Bunulu invetiatoriu voiesce a aplicá acestu principiu numai la copíi de la sate. Óre n'ar fi bine a tramite pe acestu invetiatoriu la espositiunea universală din Viena?!

‡ (*Cursu de teygrafia*) se va deschide în 15 aprile la Brasiovu, și va durá 7 septemani. Se voru primí barbati și femeii nascuti sub corón'a Ungariei; barbati trecuti de 20 și nu peste 30 ani, ér femeile peste 18 ani. Recursurile sunt a se tramite pana 'n 1 aprile la directiunea reg. telegrafică din Clusiu.

‡ (*Scól'a romana din Gurahontiu*.) comitatulu Aradului, s'a surupatu, — dar n'a omoritu pe nime, că-ci scól'a — firesce! — erá góla.

‡ (*Alegerile sinodali*) s'au si începutu, mai alesu în dieces'a Caransbesiului. Eventualitatea a voitu, ca dnii Babesiu și Bartolomeiu se fia alesi în acel'a-si cercu.

‡ (*Comitetulu scóleloru din Londra*) a luat u decisiune în virtutea careia nici unu copil u mai micu de 13 ani nu va fi invoiu pe vîtoriu a lucrá pentru bani, nici a vinde ori-că obiecte pe strada în timpulu óreloru de scóla.

Societati si institute.

‡ (*Comitetulu societății pentru fondu de teatru romanu*) a tînutu la 25 l. c. siedintia, la care au participatu: vice-presiedintele dr. Aléandru Mocioni, membrii: V. Babesiu și Petru Mihali, și secretariulu Iosifu Vulcanu. Secretariulu a raportatu despre banii încursi de la adunarea din Timisióra, cari facu sum'a de 297 fl. 30 cr. și 1 ₰, și cari deja s'au publicatu în „Familia“; — apoi despre infintierea unu comitetu filialu alu societății la Timisióra. Dupa aceste s'a decisu, a se provocá pe cale privata toti aceia, cari au subscrisu pentru fondulu societății unu capitalu óre-

care, înse înca n'au platitu nici capitalulu nici interesele, — precum si aceia, cari s'au deobligatu a plati câte 6 fl. pe anu, — se binevoiesca a respunde deobligamentulu lor. În fine se otári, ca adunarea generală — care în anul acest'a va fi la Caransbesiu — se s tîna în zilele 27 și 28 aprile st. n. Celelalte decisiuni privescu administratiunea comitetulu. (Chiar candu scriemu aceste síre, primimu o frumósa colecta de 433 fl. 3 cr., tramisa din Resítia de dlu deputatu Iuliu Petricu. Mai pe largu în nr. vîtoriu. Red.)

‡ (*Societatea „Romani'a Juna“*.) prin scrisórea presiedintelui ei, a tramisu salutările sale fratiesci „societății Petru Maioru“, la ocașiunea constituirii definitive a acesteia.

‡ (*Societatea Georgiu Lazaru*) va serbá în sambet'a Floriiloru parastasulu nemuritoriulu invetiatoriu Georgiu Lazaru

‡ (*La Oravitia*) s'a infintiatu de curendu o casina romana, care pan'acuma are 200 de membrii. — Casin'a s'a deschisu la 1 martiu cu tóta pomp'a, tîndu-se si unu balu romanescu fôrte splendidu, atât de splendidu și animatu, cum n'a mai fostu altulu în Oravitia.

‡ (*Reuniuni si discursuri între poporu*.) Sub acestu titlu cetimu în „Gazeta“ unu articolu, prin care se propune: a) se se infintieze în totu satulu câte o reuniune filantropica de cruceriu, cu scopulu de a desceptá simtiulu la cultura interna și esterna; b) unnu fia-care din membrii se se adune de 2—3 ori sér'a în timpu de érna și celu pucinu duminéc'a dupa prandiu la unu locu, unde inteligintii se li tîna discursuri instructive; c) reuniunea se se îndetoreasca în devotamentu pentru cultur'a și progresulu natiunaliloru sei a culege în totu anul câte unu cruceiu de fia-care sufletu. Salutâmu cu bucuria acâsta idéa frumósa, și dorimu realisarea ei!

Literatura.

* (*„Archivulu“*) dlui Cipariu nu va mai aparé. Daua mare pentru literatur'a romana. Astu-felu trebue se cada la noi cele mui pretfóse întreprinderi literarie, — din caus'a indiferentismulu publiculu nostru. Pana candu totu asié?

* (*Dlu N. V. Scurtescu*) a publicatu la Bucuresci: „Rhea Silvia“, drama în 5 acte. Pretiulu 1 leu nou.

* (*Din „Istori'a critica a Romaniloru“*) de dlu B. P. Hasdeu a aparutu de curendu fasciór'a a trei'a, si se afla de vendiare la autorulu în Bucuresci.

* (*Diuarivulu „Armoni'a“*) din Romanu, care încetase de câte-va luni, a reaparutu.

* (*Dlu C. N. Chabudianu*) a scosu de sub tipariu urmatoriulu opu: „O problema socială.“ Se afla de vendiare la Bucuresci în librari'a G. Jónide și Socecu.

* (*„Boeriulu si Rezesiulu.“*) Opéra teatrala romana în versuri, de dlu C. V. Carpu, a esítu de sub tipariu la Iasi.

* (*Manuscriptele lui Petru celu mare*.) La propunerea ministeriulu de instructiune, tiarulu Rusiei Aléandru II a cerutu, ca tóte manuscrisele lui Petru celu Mare, fondatorulu imperiulu rusescu, se se culega și tiparésca. Astu-felu de manuscrise și epistole se afla multe prin archivele statulu și ale administratiunii publice; dar cele mai multe sunt în archi-

vele familielor si ale persónelor private, pentru aceea ministeriulu instructiunii publice provóca pe toti, câti au epistole si alte acte originale de la Petru celu Mare, ca pentru ajungerea scopului amintitu sè le comunice cu ministeriulu, observandu-se totu d'odata déca acele originale sunt deja tiparite séu ba, pentru ca sè se póta luá copia de pe ele.

✕ * („Convorbirile literare“), cuprindu in nrulu 12 urmatóriile materii: „Alecú Ruso“, studiu de V. Alesandri. — Din scrierile lui A. Ruso: „Pétr'a corbului“ legenda, culésa la Bicasu. — „Decobalu si Stefanu celu mare“, studiu istoricu, „Studie natiunale la 1840.“ — „Scrisori din inchisórea de la Clusiu.“ — „Istori'a critica a Romanilor“ de B. P. Hasdeu, critica a supra ei de G. Panu, — „Idil'a a 16-ea si Elegi'a a 26-ea din André Chérnier“ traduse de A. Naum; — „Padurea Bucovinei“, de Victoru Umlauff, traducere de I. V. Stefanu. — Bibliografia.

T e a t r u .

✕ (*O drama americana.*) In Chicago s'a reprezentatu in dílele trecute o drama nóua, care a facutu mare sensatiune. In actulu antâiu se vede o spendiurátoria (furci), pe care chiar trebuie sè se spendiure unu condamnatu. Scen'a acést'a ingrozitória se si incepe; caleulu pune funea pe grumadii bietului omu, candu éta sosese — agratiarea. Nevinovati'a acestuia se descepere, si in cursulu piesei se prinde adevératulu peccatosu. Acel'a apoi la finea piesei se si spendiura. Publiculu intr'atât'a se entusiasméza la vederea acestei scene, încátu bietulu actoru trebuie sè repetésca mai de multe ori spendiurarea.

✕ (*In teatrulu de opera din Viena*) se facu mari pregatiri pentru unu baletu, care va avé sè faca furóre mare pe timpulu espositiunii universale. Titulu baletului e „Ellinor, de Tágliori.“

✕ (*Teatrulu celu mare din Bucuresci.*) La 8 martiu fu reprezentatiune estraordinaria, pentru beneficiulu dlui Constantinu Dimitriade. Program'a, partea I. Mare uvertura din Guillem Tell, mare scena din tragedi'a „Fantasmulu“, de Voltaire, traductiune de I. Heliade Radulescu, jucata de dnii St. Vellescu si C. Dimitriade. Concertu pentru violoncelu de Golterman, esecutatu de dlu Dimitrescu. „Cà-ci nu sciamu“ idila de St. Vellescu, esecutata de dr'a Sajet, eleva a clasei de declamatiune din conservatorulu romanu. — „Urmarea steei confidante“, romantia de Robaudi, cantata de dlu Popescu. „Omagine la Mayerbeer“, fantasia compusa si esecutata de dlu L. Wiest. Partea II. Mare uvertura. Serenata de Vekerlin, poesia de Victoru Hugo, tradusa de Maria Flechtenmacher, cantata de dlu Popescu. „Vér'a la tíera“, poesia postuma de A. Deparatianu, disa de dlu C. Dimitriade. „Fragments“ de cantece natiunale, esecutate de dlu Wiest. Mare scena din „Burgravii“, drama de Victoru Hugo, traductiune in versuri jucata de dn'a Ef. Popescu si dlu Petrénu. „Batur'a“, dantiu natiunale de dlu Mocénu si esecutatu de 12 persóne.

M u s i c a .

☉ (*Concertulu lui List*) totu-de-una e unu evenimentu in lumea musicala; astu-felu si concertulu lui de la 21 martiu, datu in sal'a mica a redutului din Posta, a adunatu unu publicu fórte alesu. Maestrulu

fu primitu cu entusiasmu. Elu a inceputu productiunile sale cu o fantasia-sonata (Es-dur) de Bethoven, care opu — la aparintia mai usioru — prin esecutarea lui aparù cu unu timbru epicu. Mai mare efectu facù apoi cu „Preludu“ (Des-dur) si „B-moll-mazurca“ de Chopin. Ceialti artisti inca facura furóre mare.

P i c t u r a .

— (*Pictorulu Vastag din Clusiu*) a terminatu mai multe tablouri pentru espositiunea din Viena, — sujetulu unuia e scosu din viét'a poporala romana. Dar dintre pictorii nostri nici unulu nu va espune vr'unu opu?

Espositiunea universalá de Viena.

△ (*O piramida de sare.*) Baiesii din Maramuresiu voru sè tramita la espositiunea universalá din Viena o piramida de sare. Acésta va fi de unu stangenu innalta, si va apesá mai multu de 200 de centenarie.

△ (*Espositiunea universalá din Viena*) va avé, ca recompensa, cinci medalii si dóue diplome. Va fi o medalia pentru arti, care se va da artistiloru de antâiulu rangu. Apoi o medalia de progresu, distribuita espunetóriloru cari au luatú deja parte la espositiunile universale anterióre, si la cari se voru fi constatatu progrese insemnate. A trei'a va fi o medalia de meritu, pe care voru primí-o espunetórii, cari pentru antâia-óra tramitu producérile loru la o espositiune universalá, si carora li se va fi recunoscutu serióse merite, din punctulu de vedere tehnicu. Medali'a de bunu gustu va fi data aceloru a ale carora producte implinescu conditiunile unui gustu innaltu, atátu sub reportulu coloréi, câtú si sub acela alu formei. Cooperatorii cari, dupa informárele date de espunetóri, voru fi resplatiti cu medalí'a de cooperatiune. Diplomele voru fi: 1) diploma de onóre, ce voru capeté-o persónele séu corporatiunile ce si-au câstigatu in educatiunea poporului séu in desvoltarea industriei, a economiei sociale, etc., merite nemesurate, si 2) diplom'a de meritu, care va avé cam aceea-si insemnare, cu mentiunile onorabile, atátu de darnicu impartíte in precedentele espositiuni.

△ (*Prussia*) va tramite 83 de profesori de tehnica a studiá la espositiunea universalá din Viena. — Din Germania éra-si se voru tramite vr'o 189.

△ (*Regele Bavariei*) va vini si dinsulu a vedé espositiunea universalá de Viena, dar numai dupa departarea imperatului Vilhelmu si a tiarului rusescu.

△ (*Garnisón'a din Viena*) va primí pe timpulu duratei espositiunii cu 25 procente mai multa léfa, decâtu de alta-data.

△ (*Visitarea espositiunii*), adeca intrarea in martiulu palatu, este oprita de la 2 martie, pentru a se puté inaintá si determiná lucrárile in ordine si fara confusiune; facu inse exceptiune persónele ocupate cu lucrárile de arangiarea obiectelor esposibile; lucrárile de instalatiune in nauntru espositiunii au inceputu in 3 martie cu mare activitate si pe dí ce merge sosescu marfuri din interiorulu imperiului austriacu si din strainetate de preste mari si de preste totu globulu.

Industria si comertiu.

|| (*Unu lucru de mesariu modernu.*) Intr'unu districtu ore-care la noi s'a edificatu o casa. Mesariulu care a gatatu cele trebuintose la casa, finindu-si lucrulu, a chiamatu comissiunea esaminatoria, spre a-i aproba lucrulu, si astu-felu spre a-si pote scote dinsulu plat'a. Comissiunea veni, si mesariulu o accepta in o odaia a casei noue; din nefericire inse us'a noua intru atat'a a crepatu, incatu membrii comisiunii recunoscera prin crepatura pe mesariulu. — Atunci presedintele comisiunii striga inca din afara: „Pana ce eu pe dta te vedu, prin us'a inchisa, nu vei capeta plat'a.

X (*Dinariulu „Neue Freie Presse“*), pan'acuma proprietatea a 2 bance, s'a vendutu dilele trecute unui consortiu. Pretiulu de cumperare (dimpreuna cu unu palatu pomposu si cu o tipografia grandiosa) fu 3 milioane de fl.

|| (*Croitori de haine femeiesci*) sunt ca frundi'a 'n campu; dar croitoresele de haine barbatiesci sunt mai rare. Deci inregistramu, ca de catu-va timpu se afla si un'a de aceste la Dobritinu.

Tribunale.

X (*Unu procesu de papagale.*) Unu procesu interesantu s'a inceputu de curendu la Darmstadt. Unu directoru de teatru, inainte de a pleca in caletoria, elu a datu 3 papagalè spre ingrigire unei familie. Acuma, la rentorcerea sa din acea caletoria, elu si-a pretinsu paserile, dar famili'a respectiva nici decatu nu voiã se-i implinesca cererea. Directorulu a intentatu procesu. Dar famili'a ingrigitoria pretinde a recompensa de 1480 fl. pentru nutritia si invetiarea papagaleloru, ca-ci ele in restimpulu acel'a invetiara a cantã frumosu. 1480 fl. pentru trei paseri, dora totusi va fi multu!

Pentru economie.

A conservã carnea si legumele multu timpu. Sè se iè putina pilitura de feru bine curatita de prafu, peste care se se torne apa rece curata, pana va acoperi carnea seu legumele cele prospete, si spre a fi obiectulu cu deseversire feritu de aeru, se se verse si putinu untu-de-lemn pe d'a supra. Carnea care este astu-felu conservata, se scote dupa unu timpu de siepte septemani, si se observa ca nu pierde nimicu din colorea si mirosulu ei, ci din contra, da unu bulionu de minune, pastrandu frumosulu seu mirosu naturalu. Asemenea nu se schimba nici colorile si gustulu verdeturiloru. Pentru a se scote obiectulu conservatu, nu are cineva de catu se plece putinu vasulu si untulu-de-lemn se va scurge numai de catu si pana la cea din urma picatura.

Suvenirea mortiloru.

† (*Ioanu Francu,*) avocatu in Baia-de-Crisiu, a repausatu la 21 martiu, in etate de 38 ani. Prin mörtea lui natiunea a perdutu unu bravu fiu alu ei.

† (*Ioanu Tulcanu sen.,*) preotu gr. or. romanu, a repausatu la 8 martiu, in etate de 70 ani, in comun'a Zarandu, comitatulu Aradului.

† (*Ioanu Bradu,*) vice-notariu in Siria, comitatulu Aradului, a repausatu la 2 martiu, in etate de 36 ani.

† (*Boicea Radianu,*) fostu mai de multe ori reprezentantele Craiovei in adunãrile tierii, a repausatu dilele trecute.

† (*Eufrosina Plagino,*) fic'a fostului Domnu Moruzzi alu Moldovei, a incetatu din vietia la 6/18 martiu in Bucuresci.

† (*Basilii Popoviciu,*) parocu in Pischinti in Transilvania, a muritu la 4 martiu in etate de 59 ani.

Calindariu istoricu.

— Martiu. —

22. 1771. Nascerea lui Zchokke. 1832. Mörtea lui Göthe. 1848. Nou'a lege de presa se arde la Pesta in publicitate. — **23.** 1432. Vladu III Domnulu Romaniei bate pe teotoni la Severin. 1749. Nascerea astronomului Laplace. 1801. Uciderea imperatului Paulu I. — **24.** 1848. Schleswig-Holstein si-alege unu guvern provisoriu. — **25.** 1420. Inceputulu resbelului husiiloru. 1771. Nascerea lui Ioachim Murat. 1820. Scötorea iesutiloru din Russia si Polonia. **26.** 1777. Mörtea tiarului Ivan infricosiatulu. — **27.** 1443. Nascerea regelui Matheia Corvinulu. 1848. Lemberg se bombardéza. — **28.** 1483. Nascerea lui Rafaelu. 1849. Haynau bombardéza Brescia.

Post'a Redactiunii.

Trelluniulu jan. — mart. va espirã cu nrulu viitoriu. Ne rogãmu a renoi catu de curendu prenumeratiunile. Pretiulu pe apr. — dec. 7 fl. 60 cr.; pe apr. — sept. 5 fl.; pe apr. — jun. 2 fl. 60 cr., — si nu 2 fl. 50 cr., — precum ni tramitu unii spre pagub'a nãstra.

La o copila. Se vede ca ai inclinatiune pentru poesia. Ast'a e caus'a, care ne indamna a sperã de la dta opuri mai bune.

O aventura amorosa. Flori multe, cuprinsu — nimica. Datinele populare le acceptamu, dar in form'a loru originala, adeca numai simplu descrie, si nu ca cea de anu. Cartile voru sosi in dilele urmatãrie.

Caransebesiu Fiti linisciti, ca veti capeta fõi'a pana 'n finea lui septemvre.

Ce potu eu! Multe! Numai poetu nu poti se fi!

Suplementu: „*Sclavulu Amoruului*“, romanu de Iosifu Vulcanu, tom. I. cõva VIII.

Proprietariu, redactoru respundiatoru si editoriu: IOSIFU VULCANU.

Cu tipariulu lui Alesandru Kocsi in Pest'a. 1873. Strad'a lui Alesandru nr. 13.

Esemplare complete mai avem din inceputulu anului trecut.